

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 16 tháng 5 năm 2024

THÔNG TIN

Về công tác phân loại, thu gom và vận chuyển chất thải rắn

(Bản tin Quý II năm 2024)

1. Cơ sở pháp lý

- Luật Bảo vệ môi trường ngày 11 tháng 11 năm 2020, có hiệu lực từ ngày 01 tháng 01 năm 2022;

Quyết định số 1055/QĐ-UBND ngày 29 tháng 3 năm 2021 của Ủy ban nhân dân thành phố về việc phê duyệt chương trình giảm ô nhiễm môi trường giai đoạn 2020-2023;

- Quyết định số 12/2019/QĐ-UBND ngày 17 tháng 5 năm 2019 của Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Quy định quản lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh;

- Quyết định số 09/2021/QĐ-UBND ngày 04 Tháng 5 năm 2020 của Ủy ban nhân dân Thành phố về sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số điều của Quy định quản lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh ban hành kèm theo Quyết định số 12/2019/QĐ-UBND ngày 17 tháng 5 năm 2019 của Ủy ban nhân dân Thành phố và bãi bỏ văn bản quy phạm pháp luật quy định phân loại chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Nguồn phát sinh chất thải rắn sinh hoạt

Chất thải rắn (sau đây gọi tắt là CTR) sinh hoạt trên địa bàn Thành phố phát sinh từ 07 loại hình nguồn thải gồm khu dân cư, khu vực cơ quan hành chính – văn phòng công ty, khu thương mại, nhà hàng – khách sạn, khu vực sản xuất, cơ sở y tế, khu vực công cộng. Khối lượng trung bình khoảng 9.800 tấn/ngày (2023), tỷ lệ tăng lượng CTR sinh hoạt % hàng năm khoảng 5,6 %.

3. Hiện trạng thu gom vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt hiện nay

Hiện nay, Thành phố đang áp dụng song song 03 phương thức thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt gồm:

(1) Phương thức thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt của điểm thu gom dọc tuyến. Các phương tiện thu gom tại nguồn sau khi đã đầy tải sẽ di chuyển ra điểm thu gom với thời gian xác định và chuyển CTR sinh hoạt lên phương tiện vận chuyển

để di chuyển về các trạm trung chuyển hoặc các khu liên hợp xử lý chất thải tập trung của Thành phố theo quy định.

(2) Phương thức thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt của điểm hẹn. Phương thức hoạt động tương tự như hoạt động của điểm thu gom dọc tuyến nhưng điểm hẹn có quy mô hoạt động lớn hơn và có thể tiếp nhận CTR sinh hoạt từ nhiều loại phương tiện thu gom tại nguồn.

(3) Phương thức thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt của trạm trung chuyển. Các phương tiện thu gom tại nguồn và các phương tiện vận chuyển có tải trọng nhỏ sau khi đã đầy tải sẽ di chuyển về trạm trung chuyển và chuyển CTR sinh hoạt lên phương tiện vận chuyển có tải trọng lớn để di chuyển về các khu liên hợp xử lý chất thải tập trung của Thành phố.

Công tác thu gom CTR sinh hoạt tại nguồn song song tồn tại hai hệ thống gồm hệ thống thu gom công lập do lực lượng của Công ty TNHH MTV Môi trường đô thị và Công ty TNHH MTV Dịch vụ công ích quận/huyện thực hiện (thu gom khoảng 40% khối lượng CTR phát sinh thu gom tại các hộ mặt tiền đường, đơn vị kinh doanh, sản xuất,...) và hệ thống thu gom dân lập do các cá nhân thu gom rác tự do, các nghiệp đoàn thu gom và các Hợp tác xã vệ sinh môi trường thực hiện (thu gom khoảng 60% khối lượng CTR phát sinh chủ yếu tại các hộ gia đình trong hẻm, các chung cư). Chính vì vậy, trên địa bàn Thành phố hiện nay có khoảng 1.000 điểm hẹn, mỗi điểm hẹn có 05 -10 thùng 660 lít. Các điểm hẹn là vị trí cố định trên đường phố hoặc khu vực công cộng nhằm trung chuyển chất thải từ các phương tiện thu gom tại nguồn lên xe ép chất thải (xe có tải trọng từ 04 tấn trở lên) vận chuyển về các trạm trung chuyển hoặc lên các xe ép lớn (xe có tải trọng trên 07 tấn) vận chuyển trực tiếp về các nhà máy xử lý tập trung. Mạng lưới thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt từ các điểm hẹn về trạm trung chuyển và vận chuyển chất thải rắn đến các Khu liên hiệp xử lý trên địa bàn Thành phố hiện nay do 3 đơn vị cùng thực hiện gồm Công ty MTĐT chiếm tỷ lệ 53%, Công ty DVCI một số quận huyện phân cấp chiếm tỷ lệ 30%, và HTX Công nông chiếm tỷ lệ 17%.

4. Hiện trạng xử lý

CTR sinh hoạt trên địa bàn thành phố sau khi thu gom được đưa về 02 khu liên hợp xử lý CTR là khu liên hợp xử lý CTR Đa Phước và khu liên hợp xử lý CTR Tây Bắc – Củ Chi.

(1) Khu liên hợp xử lý CTR và nghĩa trang Đa Phước, đặt tại xã Đa Phước, huyện Bình Chánh, có tổng diện tích: gồm có nghĩa trang Đa Phước và Công ty TNHH Xử lý chất thải Việt Nam.

(2) Khu liên hợp xử lý CTR Tây Bắc, xã Phước Hiệp, huyện Củ Chi: Tổng diện tích: gồm có Công ty TNHH MTV Môi trường Đô Thị, Công ty Cổ phần Vietstar, Công ty Cổ phần đầu tư phát triển Tâm Sinh Nghĩa.

5. Công tác phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn

Thành phố đã tiếp cận công tác phân loại CTRSH tại nguồn từ năm 1998 thông qua các dự án nhỏ của các tổ chức phi chính phủ nhằm tạo thói quen và hình thành ý thức của người dân về phân loại tại nguồn, khi đó công tác phân loại tại nguồn được triển khai tiếp tục tập trung ở khâu phân loại tại hộ gia đình với quy mô nhỏ lẻ nhằm đánh giá khả năng tham gia của người dân; việc triển khai đồng bộ từ khâu thu gom tại nguồn và vận chuyển CTR sau phân loại chưa được đầu tư.

Hiện nay công tác phân loại rác tại nguồn trên địa bàn Thành phố đang được triển khai thực hiện theo Quyết định số 09/2021/QĐ-UBND ngày 04 tháng 5 năm 2021. Theo đó, chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Thành phố được phân làm 02 loại: (1) nhóm chất thải có thể tái chế và (2) nhóm chất thải còn lại. Đối với nhóm chất thải có thể tái chế hộ gia đình, cá nhân đã tận dụng các loại chất thải này sau khi phân loại để tái sử dụng, tái chế hoặc thỏa thuận trao đổi, mua bán với các cơ sở có chức năng thu mua phế liệu hoặc cho/tặng các đơn vị thu gom theo cơ chế thị trường, còn nhóm chất thải còn lại chuyên giao riêng cho đơn vị thu gom.

Theo Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 ***chất thải rắn sinh hoạt phát sinh từ hộ gia đình, cá nhân được phân loại thành 03 nhóm***, cụ thể theo nguyên tắc như sau: (1) Chất thải rắn có khả năng tái sử dụng, tái chế, (2) Chất thải thực phẩm, (3) Chất thải rắn sinh hoạt khác (theo khoản 1, Điều 75); và ***quy định thời hạn chậm nhất các tỉnh, thành phố phải chuyển đổi từ các mô hình phân loại, thu gom hiện tại để thực hiện quy định trên là ngày 31 tháng 12 năm 2024*** (Điều 79 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020).

Để triển khai thực hiện quy định nêu trên, Sở Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp huyện xây dựng Đề án phân loại chất thải rắn sinh hoạt tại nguồn trình Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành làm cơ sở hướng dẫn theo quy định, tuyên truyền cho người dân để triển khai thực hiện thành 03 nhóm, bắt đầu thực hiện từ ngày 31 tháng 12 năm 2024 theo Luật Bảo vệ Môi trường 2020./.

SỞ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG